

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 155/05-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. februára 2006 v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Alexandra Bröstla o sťažnosti H. A., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice a jeho uznesením sp. zn. 3 Tp 14/03 z 11. marca 2004 a postupom Krajského súdu v Nitre a jeho uznesením sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004 takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004 p o r u š i l základné právo H. A. podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004 z r u š u j e .

3. H. A. n e p r i z n á v a finančné zadost'učinenie.

4. Krajský súd v Nitre j e p o v i n n ý uhradiť H. A. trovy právneho zastúpenia 11 120 Sk (slovom jedenásťtisícstodvadsať slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. J. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. októbra 2004 doručené podanie H. A., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., ktoré bolo označené ako „*Ústavná s'ťažnosť voči postupu a rozhodovaniu Okresného súdu v Leviciach a Krajského súdu v Nitre v súvislosti so vzatím s'ťažovateľa do väzby*“. Z jeho obsahu vyplynulo, že s'ťažovateľ namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) a jeho uznesením sp. zn. 3 Tp 14/03 z 11. marca 2004 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004.

S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti uviedol, že uznesením vyšetrovateľa Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru Levice (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) sp. zn. ČVS: OÚJP-514/20-LV-2003 z 25. novembra 2003 bolo proti nemu podľa § 163 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 a ods. 2 písm. c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení

neskorších predpisov. Malo sa tak stať zaslaním výhražných SMS správ matke ich spoločného dieťaťa.

Sťažovateľ bol uznesením sudcu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 14/03 z 11. marca 2004 podľa § 68 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a) a c) vzatý do väzby. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004 na neverejnom zasadnutí tak, že sťažnosť podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že postupom a rozhodnutím okresného súdu a krajského súdu bolo porušené jeho právo na zákonné pozbavenie osobnej slobody, právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby.

Právo na zákonné pozbavenie osobnej slobody malo byť porušené tým, že k obvineniu sťažovateľa nedošlo v súlade s § 163 ods. 1 Trestného poriadku, pretože bolo založené výlučne na nezákonne získaných dôkazoch.

Sťažovateľ namieta, že zabezpečenie opisu SMS správ nebolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom, mobilný telefón nebol zaistený a nebol podrobený znaleckému skúmaniu. Taktiež prepis obsahu správ bol vyšetrovateľkou vykonaný ešte pred začatím trestného stíhania. Sťažovateľ uvádza, že *„i v súvislosti s väzobným rozhodovaním je povinnosťou všeobecného súdu skúmať a hodnotiť, či dôkazy na ktorých je založené obvinenie konkrétnej osoby boli získané zákonným spôsobom“*.

Sťažovateľ ďalej namieta v rámci práva na zákonné pozbavenie osobnej slobody neexistenciu dôvodov väzby. Vo vzťahu k dôvodom útekovej väzby (§ 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku) sťažovateľ popiera úmysel ujst' a uvádza, že orgány činné v trestnom konaní sa nepokúsili doručiť mu predvolanie do zahraničia. Skutočnosť, že je cudzincom, ktorý má slobodu pohybu, sama osebe nezakladá nebezpečenstvo úteku. Sťažovateľ nesúhlasí ani s dôvodmi preventívnej väzby [§ 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], pričom tvrdí, že jeho predchádzajúce odsúdenie nesúvisí s väzobnou vecou. Popiera

spáchanie skutku a nenachádza žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala obavu, že vykoná trestný čin, ktorým mal hroziť, spôsobom uvedeným v uznesení vyšetrovateľa.

Podľa sťažovateľa sa uvalenie väzby spája aj s porušením princípu proporcionality a zdržanlivosti.

Sťažovateľ ďalej namieta, že uznesenia okresného súdu a krajského súdu boli arbitrárne. Odôvodnenie uznesenia okresného súdu podľa neho neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce vzatie do väzby. V odôvodnení uznesenia krajského súdu sa tento vôbec nevysporiadal s argumentmi uvedenými v sťažnosti. Odôvodnenie považuje za povrchné, všeobecné, neskúmajúce hmotné podmienky a nevyhovujúce kritériám formulovaným v nálezoch ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 79/02 a III. ÚS 135/04.

Napokon sťažovateľ namieta porušenie práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prieťahov podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny. Krajský súd totiž zamietol sťažnosť proti vzatiu do väzby po 70 dňoch a rozhodnutie mu bolo doručené po 147 dňoch. Neskorým doručením rozhodnutia sa mu malo brániť v možnosti opätovne požiadať o prepustenie z väzby z tých istých dôvodov.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol uznesením č. k. II. ÚS 155/05-28 z 22. apríla 2005 o jej prijatí na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 17. augusta 2005 právneho zástupcu sťažovateľa, predsedu okresného súdu a predsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a predsedu okresného súdu a predsedu krajského súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrili aj k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa v odpovedi na výzvu oznámil ústavnému súdu listom z 31. augusta 2005 (doručeným ústavnému súdu 5. septembra 2005), že netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu. Zároveň vyčíslil výšku trov právneho zastúpenia a vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ bol uznesením okresného súdu sp. zn. 4 T 162/04 z 22. novembra 2004 prepustený z väzby na slobodu, upravil aj petit sťažnosti.

Okresný súd listom predsedu zo 6. septembra 2005 uviedol, že mu neprináleží zaujať stanovisko k právnym otázkam, ktoré bude riešiť ústavný súd. Vyjadril sa len k namietanému porušeniu práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietáhov. Okrem podrobnej chronológie konania okresný súd uviedol, že prietahy boli spôsobené nutnosťou tlmočenia, pretože na území Slovenskej republiky je len jeden tlmočník z tureckého jazyka. Ďalej uviedol, že obhajcovi bolo uznesenie doručené 5. augusta 2004, a preto neskoršiu dobu nepovažuje za prietahy v konaní.

Krajský súd sa listom predsedu zo 6. septembra 2005 (doručeným ústavnému súdu 12. septembra 2005) takisto vyjadril len k porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru. Uviedol, že uznesenie prijaté na neverejnom zasadnutí 20. mája 2004 bolo písomne vyhotovené 21. júna 2004 a po jeho odpise 7. júla 2004 bolo zaslané Krajskej prokuratúre v Nitre a napokon bol spis 15. júla 2004 vrátený súdu prvého stupňa. Tento postup považuje za súladný s čl. 3 úpravy ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2466/97 na zabezpečenie včasného konania a rozhodovania vo väzobných veciach (ďalej len „úprava“), ako aj s § 71 ods. 1 prvou vetou, § 129 ods. 1 vetou pred bodkočiarkou a § 138 Trestného poriadku. Krajský súd taktiež uviedol, že stanovený termín neverejného zasadnutia senátu bol najskôr možným termínom, čo odôvodnil konkrétnym prehľadom vecí nariadených v príslušnom senáte v danom období. Okrem toho krajský súd poukázal aj na nedostatočné personálne zabezpečenie trestného úseku.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 154 ods. 4 ústavy v znení platnom v rozhodujúcom čase).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (pozri rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 13/00 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru).

Ústavný súd už v konaniach a rozhodnutiach o sťažnostiach zdôraznil, že je viazaný petitom. Hoci sťažovateľ polemizoval s argumentáciou uvedenou v rozhodnutí okresného súdu, žiadal vysloviť porušenie práva len vo vzťahu ku krajskému súdu, ktorý ako sťažnostný súd posudzoval uznesenie okresného súdu o vzatí do väzby. Ústavný súd sa zaoberal len ústavnosťou konania a rozhodovania krajského súdu okrem iného aj preto, že tento súd je odvolacím súdom vo vzťahu k okresnému súdu – voči ktorému ústavnému súdu chýba dostatok právomoci.

Sťažovateľ taktiež žiadal vysloviť porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby krajským súdom.

1. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 111/04, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo zbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Citované ustanovenia týkajúcich sa práva na osobnú slobodu obsahujú aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri napr. nálezy vo veciach sp. zn. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03 a III. ÚS 135/04).

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd sa v napadnutom uznesení vôbec nezaoberal písomnými dôvodmi jeho sťažnosti, ktorú podal proti uzneseniu okresného súdu z 11. marca 2004 o vzatí do väzby.

Predmetom posúdenia ústavného súdu je preto otázka, či krajský súd pri preskúmaní a rozhodnutí o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby (jeho podania z 11. marca a 19. marca 2004) postupoval v súlade s požiadavkami kladenými na „rozhodovanie o zákonnosti väzby“, to znamená, či rešpektoval sťažovateľom nastolené „právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd... rozhodol o zákonnosti väzby“.

Právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd rozhodol o zákonnosti väzby – ako súčasť práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy – ústavný súd vyvodil už v predchádzajúcej rozhodovacej činnosti s odvolaním sa predovšetkým na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 38/01 uviedol, že „obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou...“ V náleze sp. zn. III. ÚS 79/02 zasa zdôraznil, že v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú potrebné pre „zákonnosť“ tejto väzby v zmysle dohovoru. Požiadavka preskúmať hmotné podmienky pritom znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiacie pre väzbu a proti väzbe a rozhodnúť, s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustiť osobu na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú.

Medzi požiadavky preskúmania zákonosti väzby a rozhodnutia o nej podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru tiež patria:

- účinná kontrola zákonosti väzby (rozsudok ESLP z 10. októbra 2000 vo veci *Grauzinis v. Litva*, No. 37 975/97),

- podstatné opatrenie, ktoré zabezpečí jedincovi procesnú spravodlivosť („substantial measure of procedural justice“; rozsudok ESLP z 20. júna 2002 vo veci *Al-Nashif and others v. Bulharsko*, No. 50 963/99),

- vzhľadom na dramatický vplyv pozbavenia slobody na základné práva jedinca konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí v zásade spĺňať základné požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok ESLP z 13. februára 2001 vo veci *Garcia Alva v. Nemecko*, No. 23 541/94), pričom princíp spravodlivosti („fairness“) v zmysle posledne označeného článku zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné dôvody (rozhodnutie ESLP o prijateľnosti sťažnosti z 26. februára 2002 vo veci *Bufferne v. Francúzsko*, No. 54 367/00),

- primeraná odpoveď súdu („adequate judicial response“; rozsudok ESLP vo veci *Grauslys v. Litva*, No. 36 743/97).

Aj podľa judikatúry ESLP keď je proces pozbavenia osobnej slobody v zmysle čl. 5 ods. 3 dohovoru zavŕšený rozhodnutím súdu, ktoré nariaďuje alebo potvrdzuje pozbavenie

osobnej slobody, súdna kontrola zákonnosti vyžadovaná čl. 5 ods. 4 dohovoru je zahrnutá už v tomto počiatocnom súdnom rozhodnutí (napr. rozsudok ESLP De Wilde, Ooms and Versyp z 18. júna 1971, Séria A, No. 12, § 76).

Keď teda krajský súd konal a rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti počiatocnému uzneseniu okresného súdu o jeho vzatí do väzby, na konanie a rozhodovanie krajského súdu sa potom tiež vzťahovali tie požiadavky preskúmania zákonnosti väzby, ktoré vyplývajú z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (vykladaného v súlade s čl. 5 ods. 4 dohovoru).

Podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko.

Podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného poriadku vziať do väzby možno len osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie (§ 163). Rozhodnutie o väzbe sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. O väzbe rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o väzbe... je prípustná sťažnosť.

V zmysle § 134 ods. 2 Trestného poriadku je potrebné v odôvodnení uznesenia, ak to prichádza do úvahy podľa povahy veci, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu..

Sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu napadol vzatie do väzby z dôvodu uvedeného v § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a z dôvodu uvedeného v § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože podľa neho v prípade jeho osoby dôvody útekovej a ani preventívnej väzby neexistovali.

Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 7 Tpo 111/04 z 20. mája 2004 podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Krajský súd vo svojom odôvodnení najprv rekapituloval námietky sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby, ktoré sa čiastočne prekrývajú s dôvodmi uvedenými v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Okrem vyslovenia právneho názoru, že nie je v právomoci sťažnostného súdu hodnotiť dosiaľ vykonané dôkazy, označený súd žiadnym spôsobom nereagoval na námietky obvineného. Krajský súd sa v ďalšej časti uznesenia obmedzil iba na citácie zákonných ustanovení a na vyjadrenie rôznych foriem súhlasu s uznesením okresného súdu.

Ústavný súd na základe uvedených dôvodov hodnotí celé odôvodnenie napadnutého uznesenia ako neprimerane stručné a predovšetkým formalistické. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu nespĺnil požiadavky § 134 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého „V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona“.

Ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že „Keď sa súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší právo sťažovateľa podať návrh na konanie, v ktorom by súd rozhodol o zákonnosti väzby, vyplývajúce z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy“ (III. ÚS 135/04). Keďže v danom prípade sa krajský súd dostatočne nevysporiadal s právnou argumentáciou sťažovateľa, porušil jeho základné práva vyplývajúce z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj z čl. 8 ods. 2 a 5 listiny.

2. Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd porušil jeho právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby zaručené čl. 5 ods. 4 dohovoru tým, že v jeho veci nekonal urýchlene.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím..., má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovateľ podal 11. marca 2004 po vyhlásení uznesenia okresného súdu ústne do zápisnice proti nemu sťažnosť a 19. marca 2004 zaslal faxom odôvodnenie sťažnosti, ktoré bolo 22. marca 2004 doručené aj poštou. Po šesťnástich dňoch, t. j. 7. apríla 2004, bola vec predložená krajskému súdu. Podľa vyjadrenia krajského súdu bol hneď v tento deň určený termín neverejného zasadnutia na 20. máj 2004, t. j. 43 dní po napadnutí veci. Predseda krajského súdu odôvodnil nariadenie tohto termínu podrobným rozpisom množstva vecí v senáte 7 Tpo. Po zamietnutí sťažnosti 20. mája 2004 bolo uznesenie písomne vyhotovené 21. júna 2004 a okresnému súdu doručené 30. júla 2004.

Krajskému súdu trvalo 43 dní, kým rozhodol o sťažnosti, a ďalších 54 dní, kým doručil rozhodnutie okresnému súdu. Krajský súd sa síce veci meritórne venoval, ale celkovú dĺžku jeho konania nemožno akceptovať ani z hľadiska vnútroštátnych kritérií, ani z hľadiska kritérií, ktoré uplatňuje ESĽP. Podľa názoru ústavného súdu konanie neprebehlo

urýchlene a trvalo neprimerane dlho, čím krajský súd porušil právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Nemožno akceptovať názor predsedu krajského súdu, že nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru, pretože obvinenému nič nebránilo podávať žiadosti o prepustenie z väzby. To, že sťažovateľ môže podávať žiadosti o prepustenie z väzby, je irelevantné vo vzťahu k tomu, že jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru bolo porušené z toho dôvodu, že o jeho sťažnosti proti vzatiu do väzby nebolo rozhodnuté bez zbytočného odkladu.

III.

1. Keďže ústavný súd rozhodol, že uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, vyhovel aj návrhu sťažovateľa v tej časti, v ktorej požadoval zrušenie uznesenia krajského súdu, a predmetné uznesenie zrušil. V časti, v ktorej sťažovateľ žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, resp. prikázanie veci tomuto súdu s tým, aby v nej ďalej konal, sťažnosti nevyhovel, pretože sťažovateľ bol medzičasom prepustený z väzby, čím táto časť jeho návrhu stratila opodstatnenie.

2. Keďže ústavný súd rozhodol, že postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 7 Tpo 111/04 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny, ako aj jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa čl. 127 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd skonštatoval, že sťažovateľ utrpel nemajetkovú ujmu z dôvodu právnej neistoty vyvolanej spôsobom rozhodnutia krajského súdu.

Hlavnou nápravou nemajetkovej ujmy sťažovateľa je výsledok konania ústavného súdu v jeho veci, to znamená vyslovenie porušenia základných práv a zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu.

Keďže samotné konanie a rozhodnutie ústavného súdu sú primeranou a dostatočnou nápravou nemajetkovej ujmy sťažovateľa, ústavný súd nevyhovel v tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 100 000 Sk od okresného súdu a 300 000 Sk od krajského súdu (bod 4 výroku nálezu).

3. Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré sťažovateľovi vznikli v súvislosti s jeho zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. H., a priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume 11 120 Sk za dva úkony právnej služby a dvakrát po 136 Sk režijný paušál ku každému úkonu právnej služby podľa § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty, uvedená suma bola zvýšená o 19 % daň z pridanej hodnoty.

Trovy konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 15. februára 2006